

ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ
ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ

ΖΟΡΜΠΑΣ

ΜΥΡΤΙΑ | ΗΡΑΚΛΕΙΟ 29|7 - 2|8

ΜΟΥΣΕΙΟ ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ
NIKOS KAZANTZAKIS MUSEUM

ΔΙΕΘΝΕΣ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ
INTERNATIONAL MUSEUM OF THE WORD

Πολυδιάστατος, ασυμβίβαστος, αυθεντικός.

Ο Ζορμπάς δεν κατοικεί απλώς στις σελίδες του Καζαντζάκη· είναι μια μορφή-σύμβολο που σμίλεψε η πένα του σπουδαίου συγγραφέα με υλικά από την ίδια τη ζωή. Ταξιδιώτης του κόσμου, παίρνει απ' το χέρι το παγκόσμιο κοινό για να το μυήσει στο δικό του σύμπαν. Ένα σύμπαν που παρασύρει κάθε ψυχή που θα βρεθεί στο διάβα του. Ένας χείμαρρος ενέργειας που φέρνει ως αντίδοτο στη φθορά, τα πιο πολύτιμα δώρα: το πάθος και την ελευθερία.

ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΜΑ

«Χύθηκε στο χορό, χτυπούσε τα παλαμάκια, πηδούσε, στρουφογύριζε στον αγέρα, έπεφτε κάτω με λυγισμένα γόνατα κι αντιπηδούσε ανάερα καθιστός, σα λάστιχο. Άξαφνα τινάζουνταν πάλι αψηλά στον αγέρα, σα να το 'χε βάλει πείσμα να νικήσει τους μεγάλους νόμους, να κάνει φτερά και να φύγει. Ένωθες μέσα στο σαρακοφαγωμένο αυτό ταγαριασμένο κορμί την ψυχή να μάχεται να συνεπάρει τη σάρκα και να χυθεί μαζί της, αστροβολίδα, μέσα στο σκοτάδι. Τίναζε η ψυχή το κορμί, μα αυτό έπεφτε, δε βαστούσε πολλή ώρα στον αγέρα, το ξανατίναζε, ανήλεη, λίγο τώρα πιο αψηλά, μα πάλι το έρμο ξανάπεφτε αγκομαχώντας»

Νίκος Καζαντζάκης

Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά

Αγαπητές φίλες και φίλοι,

Επτά χρόνια μετά την τελευταία μεγάλη διοργάνωση «Ταξιδεύοντας... Κίνα», το Μουσείο Καζαντζάκη επιστρέφει με ιδιαίτερη χαρά, με το Φεστιβάλ Λόγου & Τέχνης ΖΟΡΜΠΑΣ, σε μια ξεχωριστή χρονική συγκυρία: 80 χρόνια από την πρώτη έκδοση του εμβληματικού έργου *Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά*.

Σε αυτή την ιστορική επέτειο, το Μουσείο Καζαντζάκη επιβεβαιώνει ξανά τον ρόλο του όχι μόνο ως ένας τόπος διαφύλαξης της πνευματικής κληρονομιάς του μεγάλου συγγραφέα, αλλά και ως ένας ζωντανός, σύγχρονος οργανισμός που παράγει πολιτισμό. Σημείο αναφοράς και έμπνευσης σε αυτό το ταξίδι παραμένει η Μυρτιά. Φέτος το καλοκαίρι, λοιπόν, συναντάμε ξανά τον Αλέξη Ζορμπά, αυτή τη φορά με τρόπο διαφορετικό και νέο. Αναζητούμε τα νήματα που τον συνδέουν με το σήμερα και αφήνουμε τη δημιουργία να ανοίξει νέους δρόμους έκφρασης μέσα από διαφορετικές μορφές τέχνης. Τις ημέρες αυτές, η Μυρτιά μεταμορφώνεται σε ένα ζωντανό πολιτιστικό εργαστήριο. Γινόμαστε συνοδοιπόροι στην πρωτότυπη περιηγητική παράσταση «7 σταθμοί με αφορμή τον Ζορμπά: Το κάρβουνο είναι μια αφορμή: έτσι, για να μη σκανταλίζεται ο κόσμος». Περιηγούμαστε στην περιοδική έκθεση κόμικς του Σολούρ και αφήνουμε τη μουσική να συνοδεύει τις καλοκαιρινές μας βραδιές, παρέα με σημαντικούς καλλιτέχνες.

Ξεχωριστή θέση στο φετινό πρόγραμμα, όμως, κατέχει και η συνεργασία μας με τον Δήμο Ηρακλείου. Μέσα από δύο παράλληλες δράσεις, την προβολή της εμβληματικής ταινίας "Zorba the Greek" στον θερινό κινηματογράφο Βηθελέμ και Zorba Talks, ανοικτή συζήτηση με το κοινό στη Βικελαία Βιβλιοθήκη, αναδεικνύουμε τις πολλαπλές αναγνώσεις και τη διαχρονικότητα του ήρωα.

Σας ευχαριστούμε που είστε μαζί μας σε αυτή την επιστροφή. Ευχόμαστε το πρόγραμμα του Φεστιβάλ να γίνει αφορμή για συναντήσεις, συγκινήσεις και νέες αναγνώσεις του έργου του Καζαντζάκη.

Και, όπως θα ήθελε και ο ίδιος ο Ζορμπάς, να ανακαλύψετε μέσα από την τέχνη τη χαρά της ζωής, της δημιουργίας και της ελευθερίας.

Μουσείο Καζαντζάκη

Αγαπητές φίλες και αγαπητοί φίλοι,

Με ιδιαίτερη χαρά σας καλωσορίζω στο Φεστιβάλ Λόγου και Τέχνης ΖΟΡΜΠΑΣ, μια νέα δημιουργική σελίδα στην πολιτιστική διαδρομή του Μουσείου Καζαντζάκη. Το φεστιβάλ αποτελεί τη φυσική συνέχεια της εξωστρεφούς πορείας που ξεκίνησε το Μουσείο με τα Φεστιβάλ «Ταξιδεύοντας», τα οποία, από το 2016 έως το 2019, ανέδειξαν τον πλούτο των ταξιδιωτικών έργων του Νίκου Καζαντζάκη. Σήμερα συνεχίζουμε αυτό το ταξίδι, στρέφοντας το βλέμμα σε έναν από τους πιο εμβληματικούς ήρωές του, τον Αλέξη Ζορμπά, όχι για να αναπαράγουμε έναν γνωστό μύθο, αλλά για να ανακαλύψουμε ξανά τη βαθιά ανθρώπινη και διαχρονική διάσταση του έργου.

Στο Μουσείο Καζαντζάκη πιστεύουμε ότι ο πολιτισμός αποκτά μεγαλύτερη δύναμη όταν συνδέεται με τον τόπο που τον γεννά και τον φιλοξενεί. Γι' αυτό θεωρούμε ότι το Μουσείο και η Μυρτιά αποτελούν μια ενιαία εμπειρία. Το ένα συμπληρώνει το άλλο. Ο επισκέπτης δεν γνωρίζει μόνο το έργο του Καζαντζάκη· γνωρίζει έναν αυθεντικό κρητικό τόπο, περπατά στα σοκάκια του, συναντά τους ανθρώπους του και γίνεται μέρος μιας ζωντανής πολιτιστικής κοινότητας. Μέσα σε ένα καλοκαίρι γεμάτο εκδηλώσεις, σας προσκαλούμε να κάνετε μια μικρή διαδρομή, μόλις δεκαπέντε χιλιόμετρα από το Ηράκλειο. Να αφήσετε για λίγο την πόλη και να ανηφορίσετε στη Μυρτιά. Εδώ, ο πολιτισμός δεν περιορίζεται σε μια αίθουσα ή σε μια σκηνή· απλώνεται στο χωριό, στις αυλές, στις γειτονιές και στους ανθρώπους του. Εδώ ο επισκέπτης δεν παρακολουθεί απλώς ένα φεστιβάλ· ζει μια ολοκληρωμένη εμπειρία.

Αυτό είναι το όραμά μας: το Μουσείο Καζαντζάκη να αποτελεί σημείο αναφοράς όχι μόνο για τη μελέτη και τη διαφύλαξη του έργου του μεγάλου συγγραφέα, αλλά και για τη σύγχρονη πολιτιστική δημιουργία, συμβάλλοντας παράλληλα στην ανάπτυξη και την εξωστρέφεια της Μυρτίας ως προορισμού πολιτισμού.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την Περιφέρεια Κρήτης, τον Δήμο Αρχαίων-Αστερουσίων και τον Δήμο Ηρακλείου για την πολύτιμη συνεργασία τους, τον Πολιτιστικό Σύλλογο της Μυρτίας, τον Σύλλογο Φίλων του Μουσείου, καθώς και όλους τους καλλιτέχνες, τους συνεργάτες, τους εργαζόμενους και τους εθελοντές που συνέβαλαν στην πραγματοποίηση του φεστιβάλ.

Δεν σας καλούμε να έρθετε απλώς σε μια σειρά εκδηλώσεων. Σας καλούμε να ανακαλύψετε έναν τόπο. Γιατί το Μουσείο Καζαντζάκη και η Μυρτιά συνθέτουν μια μοναδική εμπειρία πολιτισμού, φιλοξενίας και αυθεντικής Κρήτης.

Σας περιμένουμε,

Ανδρέας Μεταξάς

Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

Στην κρητική γη, εκεί όπου ο λόγος μετουσιώνεται σε πράξη και η τέχνη γίνεται το ανώτατο σκαλοπάτι της ανθρώπινης ελευθερίας, το Μουσείο Καζαντζάκη μάς καλεί σε μια πνευματική ανηφόρα. Το Φεστιβάλ ΖΟΡΜΠΑΣ δεν αποτελεί μια απλή πολιτιστική συνάντηση, αλλά ένα ζωντανό κάλεσμα να αναμετρηθούμε με το σκίρτημα της ζωής, σπάζοντας τα δεσμά του χρόνου.

43 χρόνια μετά την ίδρυσή του, το Μουσείο Καζαντζάκη, συνεχίζει να μάς ταξιδεύει στη ζωή, το έργο και το σύμπαν του συγγραφέα, μέσα από τα προσωπικά του αντικείμενα, τις φωτογραφίες του και βέβαια, το εμβληματικό συγγραφικό του έργο.

Το Μουσείο Καζαντζάκη εξακολουθεί να λειτουργεί ως θεματοφύλακας της κληρονομιάς του στοχαστή που ενσωμάτωσε την ελεύθερη σκέψη στον ελληνικό λόγο, διαφυλάσσοντας και εμπλουτίζοντας τις συλλογές και τις δράσεις του.

Το Φεστιβάλ Λόγου και Τέχνης ΖΟΡΜΠΑΣ, με το πλήθος των θεατρικών, μουσικών, κινηματογραφικών και εκπαιδευτικών εκδηλώσεων που περιλαμβάνει, μάς συστήνει ξανά τη μορφή και την οικουμενική σκέψη του Κρητικού συγγραφέα.

Η Περιφέρεια Κρήτης στηρίζει διαχρονικά τις πρωτοβουλίες και τις δράσεις του Μουσείου, καθώς αυτές δημιουργούν έναν χώρο συνάντησης διαφορετικών πολιτισμών και αδελφοσύνης των λαών, όπως τον οραματίστηκε ο Νίκος Καζαντζάκης.

Εκφράζω τα θερμά μου συγχαρητήρια στη Διοίκηση και στα άξια στελέχη του Μουσείου Καζαντζάκη, που με έμπνευση και συνέπεια μετέτρεψαν το όραμα αυτού του φεστιβάλ σε πράξη. Παράλληλα, συγχαίρω όλους τους διακεκριμένους καλλιτέχνες, δημιουργούς και ερευνητές που συμμετέχουν, καταθέτοντας την ψυχή και το ταλέντο τους σε αυτό το σπουδαίο αντάμωμα λόγου και τέχνης. Εύχομαι από καρδιάς καλή επιτυχία σε όλες τις εκδηλώσεις.

Σταύρος Αρναουτάκης

Περιφερειάρχης Κρήτης

Αγαπητές φίλες και φίλοι,

Με ιδιαίτερη χαρά και τιμή, ο Δήμος Αρχανών-Αστερουσίων συμμετέχει ως συνδιοργανωτής στο Φεστιβάλ Λόγου & Τέχνης «ΖΟΡΜΠΑΣ», μια ξεχωριστή πολιτιστική διοργάνωση αφιερωμένη σε έναν από τους πιο αναγνωρίσιμους ήρωες της ελληνικής λογοτεχνίας και στον κορυφαίο δημιουργό του, τον Νίκο Καζαντζάκη.

Ο Ζορμπάς δεν είναι απλώς ένας λογοτεχνικός χαρακτήρας. Είναι ένα διαχρονικό σύμβολο ελευθερίας, αυθεντικότητας, δημιουργίας και βαθιάς αγάπης για τη ζωή. Μέσα από το έργο του Νίκου Καζαντζάκη συνεχίζει να εμπνέει ανθρώπους σε κάθε γωνιά του κόσμου, μεταφέροντας αξίες που παραμένουν επίκαιρες και πανανθρώπινες.

Η Μυρτιά, γενέτειρα του μεγάλου συγγραφέα και τόπος όπου βρίσκεται το ομώνυμο Μουσείο, αποτελεί το φυσικό επίκεντρο αυτής της μεγάλης γιορτής του πολιτισμού. Για τον Δήμο Αρχανών-Αστερουσίων, η ανάδειξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς δεν αποτελεί μόνο υποχρέωση απέναντι στην ιστορία μας, αλλά και μια σημαντική επένδυση στο μέλλον του τόπου μας.

Σας καλώ να γίνετε μέρος αυτής της μοναδικής εμπειρίας, να παρακολουθήσετε τις εκδηλώσεις του Φεστιβάλ και να ταξιδέψετε μαζί μας στον κόσμο του Νίκου Καζαντζάκη, εκεί όπου ο λόγος συναντά την τέχνη, η παράδοση συνομιλεί με το σήμερα και ο Ζορμπάς εξακολουθεί να μας υπενθυμίζει πως η ζωή αποκτά αξία όταν τη ζούμε με πάθος, ελευθερία και ανοικτή καρδιά.

Σας εύχομαι να απολαύσετε κάθε στιγμή του Φεστιβάλ.

Εμμανουήλ Γ. Κοκοσάλης
Δήμαρχος Αρχανών-Αστερουσίων

Προφεστιβαλικές εκδηλώσεις

29-30.07 | Ηράκλειο

Τετάρτη 29.07

21.30

«Αλέξης Ζορμπάς
-Zorba the Greek»

Προβολή της ταινίας
του Μιχάλη Κακογιάννη
Προλογίζει:

Νίκος Τσαγκαράκης

Θερινός Δημοτικός
Κινηματογράφος ΒΗΘΛΕΕΜ

Πέμπτη 30.07

10.00

«ZorbaTalks:
Διάλογοι λόγου και τέχνης»
Σχεδιασμός – συντονισμός:
Παρασκευή Βασιλειάδη

Βικελαία Δημοτική
Βιβλιοθήκη

*Η εκδήλωση θα προβάλλεται
ζωντανά μέσα από το κανάλι της
Βικελαίας Δημοτικής Βιβλιοθήκης
στο YouTube: @VikelailaLibray

Κεντρικές εκδηλώσεις

31.07-02.08 | Μυρτιά

Παρασκευή 31.07

18.30

«ZORMΠΑΣ: Λόγια και Εικόνες»

Εγκαίνια περιοδικής έκθεσης
κόμικς του Solούρ

Διάρκεια: 31 Ιουλίου-31 Οκτωβρίου

20.00

«7 σταθμοί με αφορμή
τον Ζορμπά»

Περιηγητική διακαλλιτεχνική
παράσταση

Σύλληψη – σύνθεση – γενική
επιμέλεια: Κωνσταντίνος Τσακίρέλης

Σάββατο 01.08

18.30

«Το κυνήγι της πράσινης πέτρας»

Παιχνίδι κρυμμένου θησαυρού
για παιδιά

Σχεδιασμός: Αντώνης Νικολόπουλος (Solούρ)

20.00

«7 σταθμοί με αφορμή
τον Ζορμπά»

Περιηγητική διακαλλιτεχνική
παράσταση

Σύλληψη – σύνθεση – γενική
επιμέλεια: Κωνσταντίνος Τσακίρέλης

22.30

«Όταν μπαίνεις σε έναν
όμορφο κήπο»

Συναυλία

Μιχάλης και Παντελής
Καλογεράκης

22.30

«Στη θηλυκή πλευρά
της Μεσογείου»

Συναυλία

Σαβίνα Γιαννάτου και
Primavera En Salonico

Κυριακή 02.08

18.30 | «Το κυνήγι της πράσινης πέτρας». Παιχνίδι κρυμμένου θησαυρού
για παιδιά. Σχεδιασμός: Αντώνης Νικολόπουλος (Solούρ)

20.00 | «Στην αυλή της Σαντέζας».

Συναυλία. Μαρία Ανδρικοπούλου, Σπύρος Σουλαδάκης

22.00 | «Μια σύγχρονη ανάγνωση της κρητικής μουσικής».

Συναυλία. Γιώργης Μανωλάκης, Couleur Locale Trio & friends

Προφεστιβαλικές εκδηλώσεις
σε συνεργασία

ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
MUNICIPALITY OF HERAKLION
ΑΝΤΙΣΤΗΜΑΡΧΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Αλέξης Ζορμπάς
Zorba the Greek
Προβολή της ταινίας

Τετάρτη 29.07 | 21.30 | Ηράκλειο

Θερινός Δημοτικός Κινηματογράφος Βηθλεέμ
Είσοδος ελεύθερη. Θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας

Ένας Βρετανός διανοούμενος κατεβαίνει στην Κρήτη για να αξιοποιήσει ένα λιγνιτωρυχείο που κληρονόμησε. Στο ταξίδι γνωρίζει τον πλανόδιο εργάτη Ζορμπά με τον οποίο συνεταιρίζεται κι ο οποίος θα αλλάξει ριζικά την άποψή του για τη ζωή. Η θρυλική διασκευή του μυθιστορήματος του Νίκου Καζαντζάκη *Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά* (1946), που βραβεύτηκε με 3 από τα 7 Όσκαρ για τα οποία προτάθηκε και σύστησε στον πλανήτη τον Αλέξη Ζορμπά, μια μορφή, ένα σύμβολο της παγκόσμιας λογοτεχνίας που διεκδικεί το δικαίωμα να ζούμε όλοι ελεύθεροι.

Την προβολή θα προλογίσει ο **Δρ Νίκος Τσαγκαράκης**,
κριτικός-ιστορικός κινηματογράφου

Σκηνοθεσία: **Μιχάλης Κακογιάννης**
Ηθοποιοί: **Άντονι Κουήν, Άλαν Μπαίτς, Λίλα Κέντροβα,
Ειρήνη Παπά, Γιώργος Φούντας, Ελένη Ανουσάκη,
Σωτήρης Μουστάκας, Γιώργος Βογιατζής, Άννα Κυριακού**
Σενάριο/ Σκηνοθεσία: **Μιχάλης Κακογιάννης**
(Βασισμένο στο μυθιστόρημα του Νίκου Καζαντζάκη)
Διεύθυνση Φωτογραφίας: **Ουώλτερ Λάσσαλν**
Μουσική: **Μίκης Θεοδωράκης**
Σκηνικά - Κοστούμια: **Βασίλης Φωτόπουλος**

Είδος: Κοινωνική
Παραγωγή: 20th Century Fox Film Productions
Διάρκεια: 142'
Α΄ Προβολή: 16/11/1964
Υποτίτλισμός: Νεανικό Πλάνο

ZorbaTalks:

Διάλογοι λόγου
και τέχνης

Πέμπτη 30.07 | 10.00 | Ηράκλειο

Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη
Είσοδος ελεύθερη

Ποιες είναι οι εκφάνσεις ενός λογοτεχνικού ήρωα, πώς ξεπερνά τα όρια της λογοτεχνίας και γίνεται παγκόσμιο πολιτισμικό φαινόμενο;

Ογδόντα χρόνια μετά την πρώτη έκδοση του εμβληματικού μυθιστορήματος του Νίκου Καζαντζάκη, το Μουσείο Καζαντζάκη μάς καλεί να ανακαλύψουμε ξανά τον Ζορμπά μέσα από τις διαφορετικές όψεις του. Πίσω από τον παγκόσμιο μύθο κρύβονται ένας πραγματικός άνθρωπος, μια μοναδική λογοτεχνική δημιουργία, ένα πολιτισμικό σύμβολο που ταξίδεψε σε όλον τον κόσμο και μια ανεξάντλητη πηγή έμπνευσης για νέες καλλιτεχνικές αναγνώσεις.

Στα ZorbaTalks, επιστήμονες, ερευνητές και δημιουργοί συναντιούνται σε έναν ανοιχτό διάλογο, αξιοποιώντας τεκμήρια του Μουσείου, τη διεθνή εμπειρία, τις μεταφράσεις, τις καλλιτεχνικές μεταπλάσεις και τις προσωπικές μαρτυρίες ανθρώπων από όλον τον κόσμο. Στόχος δεν είναι να δοθεί μία μόνο ερμηνεία του Ζορμπά, αλλά να αναδειχθούν οι πολλές ζωές και οι διαφορετικές όψεις ενός ήρωα που συνεχίζει να εμπνέει, να συγκινεί και να συνομιλεί με κάθε νέα εποχή.

Πίσω από τους μύθους κρύβονται ένας Ζορμπάς και ένας Καζαντζάκης που αξίζει να γνωρίσουμε ξανά και ξανά.

Σχεδιασμός-συντονισμός: **Δρ Παρασκευή Βασιλειάδη**

*Η εκδήλωση θα προβάλλεται ζωντανά μέσα από το κανάλι της Βικελαίας Δημοτικής Βιβλιοθήκης στο YouTube @Vikelailibrary

Συμμετέχουν:

Θανάσης Αγάθος | καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών

Βάσω Βελιβασάκη | ψυχολόγος - MSc ψυχοθεραπεύτρια

Λευτέρης Γιοβανίδης | σκηνοθέτης - cultural manager

Γιάννης Δημητρακάκης | αναπληρωτής καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης

Κατερίνα Ζωγραφιστού | Δρ Νεοελληνικής Φιλολογίας Πανεπιστημίου Montpellier III, πρόεδρος του ΔΣ της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη και του Παραρτήματος Ελλάδας

Κλεάνθη Κριθίνου | ιστορικός ΒΑ, φιλόλογος ΜΑ Πανεπιστημίου Κρήτης, υπεύθυνη επικοινωνίας Μουσείου Καζαντζάκη

Αντώνης Νικολόπουλος | Δρ Πολιτισμικής Επικοινωνίας Πανεπιστημίου Αιγαίου, πολιτικός γελοιογράφος - δημιουργός κόμικς,

Χριστίνα Ντουινιά | ομότιμη καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών

Bart Soethaert | επίκουρος καθηγητής Νεοελληνικών και Συγκριτολογικών Σπουδών Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Μαρία Χναράκη | καθηγήτρια Πανεπιστημίου Drexel, εθνομουσικολόγος, λαογράφος & πολιτισμική ανθρωπολόγος

7 Σταθμοί με αφορμή τον Ζορμπά

Δρόμοι Λόγου & Τέχνης

Παρασκευή 31.07 & Σάββατο 01.08

20.00 | Μυρτιά

Περιηγητική παράσταση
Είσοδος με εισιτήριο

«Το κάρβουνο είναι μια αφορμή·
έτσι, μια να μη σκανταλίζεται ο κόσμος»

Νίκος Καζαντζάκης

Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά

Ογδόντα χρόνια μετά την πρώτη έκδοση του *Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά*, επιστρέφουμε στο έργο που καθιέρωσε τον Νίκο Καζαντζάκη ως μυθιστοριογράφο και αναζητούμε τον άνθρωπο πίσω από τον μύθο.

Το βιβλίο που έθεσε τα θεμέλια για την αναγνώριση του Καζαντζάκη ως μυθιστοριογράφου μας δίνει αφορμές να εξερευνήσουμε τις ζωές -μυθιστορηματικές και πραγματικές- των ηρώων και των ηρωίδων του. Ο Ζορμπάς για τον Καζαντζάκη είναι ο πρωταρχικός άνθρωπος. Μέσα του ενώνεται ο μύθος, η φαντασία και η αληθινή ζωή. Ο λόγος του Καζαντζάκη παίρνει σάρκα και οστά στις πράξεις, το τραγούδι, τον χορό του Ζορμπά.

Το χωριό της Μυρτιάς ανοίγει τα σοκάκια και τις αυλές του για να μεταμορφωθεί σε μια σκηνή, πάνω στην οποία θα περιηγηθούμε ξανά στον *Βίο και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά*. Οδηγοί μας άλλοτε ο συγγραφέας κι ο Ζορμπάς του μυθιστορήματος, άλλοτε ο Νίκος Καζαντζάκης και ο Γιώργης Ζορμπάς της πραγματικότητας με την πένα και τον χορό, με τα λόγια που μπλέκουν στο τραγούδι, σε μια διαδρομή στα μονοπάτια που μας άνοιξαν οι δυο χαρακτήρες, οι δυο άνθρωποι.

Επτά σταθμοί στήνονται μέσα στο χωριό, σαν στοές ενός μεταλλείου που σκάβει όχι στο χώμα, αλλά στις σελίδες του έργου και της ζωής του Καζαντζάκη και των ηρώων του. Κάθε σταθμός φέρνει στο φως άλλες πλευρές της ιστορίας, τότε από τις σελίδες του βιβλίου και τότε από περιστατικά της πραγματικής ζωής των προσώπων που τις απαρτίζουν. Χορός, μουσική, τραγούδι, ντοκουμέντα, προβολές και θέατρο συναντιούνται σε μια σπονδυλωτή, site-specific παράσταση, φτιαγμένη από καλλιτέχνες της Κρήτης και της υπόλοιπης Ελλάδας.

Από την αυλή της Μαντάμ Ορτάνς, στην παραλία των δύο ηρώων και από τα ίχνη της κινηματογραφικής πορείας του Ζορμπά πίσω στη φαντασία και την

καθημερινότητα του συγγραφέα η Μυρτιά και το Μουσείο Καζαντζάκη μας υποδέχονται σε μια υπαίθρια γιορτή που ευελπιστεί να μη μείνει μόνο ως μια ανάμνηση αλλά και ως μια ουσιαστική συνάντηση με το έργο του Καζαντζάκη στο σήμερα.

Σύνθεση παράστασης - σκηνοθεσία - χορογραφία - γενική επιμέλεια:

Κωνσταντίνος Τσακιρέλης

Έρευνα - δραματουργία - σκηνοθεσία: **Ρία Μεντηλίδου**

Έρευνα - επιστημονική τεκμηρίωση - επιμέλεια σύνθεσης κειμένων:

Στέλλα Μαλλιάρακη

Σχεδιασμός - εκτέλεση σκηνογραφίας: **Μιχάλης Επανωμεριτάκης**

Κατασκευή κοστούμιών: **Nan Teague**

Βοηθός χορογράφου: **Ρούλα Σαμιωτάκη**

Τεχνική κάλυψη: **Siv Productions, Kyma sound**

Τα κείμενα της παράστασης έχουν αντληθεί από το *Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά*, από άλλα έργα του Νίκου Καζαντζάκη, καθώς και από έργα άλλων συγγραφέων, μελέτες, μαρτυρίες και τεκμήρια και που προέκυψαν κατά την έρευνα της ομάδας για την παράσταση.

* Το κοινό, κατά την προσέλευσή του, χωρίζεται σε ομάδες. Η έναρξη της περιηγητικής παράστασης θα πραγματοποιηθεί στον χώρο στάθμευσης του Μουσείου (Σταθμός 1). Στη συνέχεια κάθε ομάδα με την καθοδήγηση εθελοντών - οδηγών θα ξεκινήσει την περιήγησή της στους Σταθμούς 2 ως 6. Η παράσταση θα ολοκληρωθεί στον χώρο στάθμευσης του Μουσείου (Σταθμός 7) για όλες τις ομάδες κοινού. Η σειρά επίσκεψης του κοινού στους Σταθμούς θα διαφέρει για κάθε ομάδα θεατών. Η παρακάτω αρίθμηση των Σταθμών ακολουθεί μία ενδεικτική σειρά. Η διαδρομή της περιπατητικής παράστασης παρουσιάζει τεχνικά εμπόδια (σκαλοπάτια/κλίσεις κτλ), καθιστώντας την μη προσβάσιμη για άτομα με κινητική δυσκολία ή αναπηρία.

«Κι έτσι ο Ζορμπάς, ο γεμάτος σάρκα και κόκαλα,
καλάνησε στα χέρια μου μεχάνι και χαρτί. Χωρίς να το
δέχω, και μάχιδα δέχοντας το ανίδελο, κίνησε από καιρό
να κρυδαγχώνεται μέσα μου ο μύθος του Ζορμπά»

Ο Νίκος Καζαντζάκης γνώρισε τον Γιώργη Ζορμπά στο Άγιον Όρος το 1914. Ξεκίνησε μαζί του να ασχολείται επιχειρηματικά με την αποκομιδή ξυλείας στο Άγιον Όρος αρχικά και στη συνέχεια με την εξόρυξη λιγνίτη στη Μεσσηνιακή Μάνη.

Ξεκινάει να γράφει «Το συναξάρι του Ζορμπά» ως μυθιστόρημα το 1941 αποκαλύπτοντας -ίσως και στον ίδιο του τον εαυτό- για πρώτη φορά τη σιβαρότητα της αφήγησης και την αξιοθαύμαστη ικανότητά του να πλέκει ιστορίες με λεπτομερή ανάπτυξη χαρακτήρων, γάργαρη ροή και χιούμορ.

Στην Κρήτη, στο νησί της καταγωγής του, μεταφέρει ο συγγραφέας την ιστορία της γνωριμίας του με τον Ζορμπά και τη συνυφαίνει με κομμάτια από την πραγματική ζωή: τη φιλία του με τον Γιάννη Σταυριδάκη, τη ζωή της Αδελίνας Γκιτάρ, ένα χωριό και ένα μοναστήρι της Κρήτης, τα οποία γίνονται στοιχεία μιας αchronικής αφήγησης. Περιγράφει τα γεγονότα με βάση τον πρωτόγονο κύκλο των εποχών αφήνοντας τον αναγνώστη να τα τοποθετήσει όπου καλύτερα ταιριάζουν για τον καθένα.

Ερμηνεύουν: Ερμηνευτές και ερμηνεύτριες
από το σύνολο των Σταθμών 2 ως 6

2 | Άνθρωπο δεν αγάπησα σαν κι εσένα

*«Αιὸς φίνος, ειρωνικός, ποχλιτισμένος· εἰώ ἐάρεβας.
Αἰὸς συγκρατημένος, ἐξανηλώντας ἀνεῖτα ὅλα ἱα
φανερῶματα ἴης ψυχῆς ἰου ἴορα ἀπὸ ἰο χαμόγελο· εἰώ
ἀπότομος, ζεσπώντας σε ἀνάρμοστο ἀποχλιδιο ἱέλιο»*

Ο βασικός άξονας γύρω από τον οποίο αναπτύσσεται η ιστορία του Βιβλίου είναι η ανδρική συντροφικότητα. Τα όρια της σχέσης του Καζαντζάκη με τους Ζορμπά και Σταυριδάκη δεν είναι πάντοτε σαφή στο σύγχρονο αναγνωστικό κοινό. Η ερμηνεία της έννοιας της φιλίας μέσα από το πρίσμα της ανδρικής ομοκοινωνίας ίσως βοηθήσει σε μια βαθύτερη κατανόηση των σχέσεων του Καζαντζάκη με τους συντρόφους της ψυχής του, αλλά και των θέσεών του απέναντι στο γυναικείο φύλο και το θηλυκό στοιχείο. Πολύ σύντομα στο μυθιστόρημα ο Ζορμπάς υποκαθιστά τον Σταυριδάκη ως συμπορευτή του Καζαντζάκη. Συχνά οι ρόλοι των δύο χαρακτήρων μπλέκονται. Ο συγγραφέας χαρακτηρίζεται ως χαρτοπόντικας από τον ένα, καλαμαράς από τον άλλο. Τόσο στην πραγματική αλληλογραφία μεταξύ τους, όσο και στο μυθιστόρημα ο Καζαντζάκης απευθύνεται με θαυμασμό και τρυφερότητα και στους δύο. Μια τρυφερότητα που μπορεί να εκφράζεται με ενάργεια, εφόσον η επιθυμία στην ανδρική φιλία διαμεσολαβείται και εκτρέπεται ερωτικά στις γυναίκες. Ωστόσο, η φιλία με τον Ζορμπά, το βασικό νήμα του Βιβλίου, θα προσφέρει τελικά στον αφηγητή τη λύση της ισορροπίας ανάμεσα στα λόγια και τις πράξεις, στο πνεύμα και την ύλη.

Ερμηνεύουν: **Οδυσσέας Γραμματικάκης, Αντώνης Ρασούλης,**

Νικόλας Χελιδώνης

Πρωτότυπη μουσική: **Οδυσσέας Γραμματικάκης**

«Μυδῆριο φοβερό η γυναίκα,
κι έχει μιαν πηγή που δεν κλείνει ποτέ της»

Στον Ζορμπά αποκρυσταλλώνεται ένα από τα πιο καταλυτικά στοιχεία της πλοκής των μυθιστορημάτων του Καζαντζάκη: οι θάνατοι γυναικών και η ώθηση που αυτοί δίνουν στην αφήγηση. Η γλαφυρή περιγραφή του θανάτου της χήρας, μια τελετουργική θυσία, και η γκροτέσκα αφήγηση του νεκροκρέβατου της Μαντάμ Ορτάνς -γεγονότα στα οποία ολόκληρη η κοινότητα του χωριού συμμετέχει ως ηθικός ή φυσικός αυτουργός- οι θηλυκότητες αυτές που πεθαίνουν έχουν πιο πριν διασαλεύσει την «κανονική» λειτουργία της εκάστοτε πατριαρχικής κοινότητας.

Ο αφανισμός των γυναικών επαναφέρει έστω και φαινομενικά την ομαλή τάξη και επιταχύνει τη λύση του μύθου και την εξέλιξη της ιστορίας. Αντιμετωπίζοντας τη γυναίκα ως κάτι άλλο, ως μη άνθρωπο, μπορούμε να αντέξουμε ως αναγνωστικό κοινό άλλη μία λογοτεχνική γυναικοκτονία;

Ερμηνεύουν: **Νταϊάνα Gussman, Νικολέτα Δάφνου,**
Κατερίνα Ζουρίδη, Μαρία Κριτσωτάκη, Ευτυχία Τσουκαλά
Πρωτότυπη μουσική: **Μαρία Κριτσωτάκη**

«Έ Ζορμπά, μουρμούρισα κι έκλεισα τα μάτια,
μπήκες βωβανός διην Παράδεισο· καχά 'ναι εδώ,
μην το κουνήσεις!»

Το κάρβουνο και το λιγνιτωρυχείο, όπως στην πραγματική ζωή του Καζαντζάκη έτσι και στο βιβλίο, είναι όντως μια πρόφαση. Ο συγγραφέας βυθισμένος στις σελίδες των βιβλίων του μοχθεί να μετουσιώσει την ανθρώπινη ύλη του σε στοχασμό και πνεύμα. Αγωνίζεται για κάτι μεγαλύτερο από εκείνον, που ίσως δεν είναι σε θέση να το συλλάβει στην ολότητά του.

Για τον Ζορμπά, Παράδεισος είναι το εδώ και το τώρα: ένα ποτήρι κρασί, ένας χορός στην άμμο, ένας έρωτας ακόμα και εφήμερος. Είναι η τρέλα, η αυθόρμητη αυτή ορμή, που ωθεί τον άνθρωπο να πράξει.

Για τον Καζαντζάκη η αντιπαράθεση αυτή αποτελεί το κατεξοχήν φιλοσοφικό διακύβευμα του βιβλίου: λογική ή ένστικτο; Απόλλωνας ή Διόνυσος; Χαρτοπόντικας ή Ζορμπάς; Μέσα από τη γραφίδα του ο καλαμαράς φαίνεται να δίνει τη λύση, όταν επιτέλους το αφεντικό ζητάει από τον Ζορμπά να του μάθει να χορεύει.

Ερμηνεύουν: **Θοδωρής Θεοδωρίδης, Ρούλα Σαμιωτάκη,
Χάρης Σουλτάτος, Βικτώρια Στρατάκη**

«Ξαπχωμένη δια κύματα, κάλασπερη, οχόμυνη, με
ζέπηκα μαχχιά, με οχόρδα δίδη και με θρουφγχιή
ουρά φαριού, αρμένιφε μ' ένα κορδεγάκι κίτρινο διο
χαιμό, μια πορίονα.»

Όσο κι αν ο *Βίος και η πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά* υφαίνεται γύρω από τη φιλία του αφεντικού και του Ζορμπά, στο πρόσωπο της Μαντάμ Ορτάνς ο Καζαντζάκης πλέκει έναν πρωταγωνιστικό γυναικείο χαρακτήρα. Αντλώντας στοιχεία από την πραγματική Αδελίνα Γκιτάρ, μια Γαλλίδα σαντέζα του καμπαρέ που εμφανίζεται στα Χανιά στα τέλη του 19ου αιώνα, η Μαντάμ Ορτάνς του Ζορμπά μοιάζει με ένα συμπαθητικό απομεινάρι άλλων καιρών, μια εξωτική νότα ευαισθησίας στη σκληρή μικροκοινωνία του κρητικού χωριού.

Ήταν πράγματι έτσι η Αδελίνα Γκιτάρ, που ζώντας σε διάφορα λιμάνια της Μεσογείου, κατέληξε τον βίο της στην Ιεράπετρα; Ακόμα και στην αληθινή ζωή τα γεγονότα μπλέκονται με τη φαντασία ή ακόμα και την ξεπερνούν. Η Αδελίνα κακοποιήθηκε ως έφηβη, ακολούθησε ως νεαρή γυναίκα τον μεσήλικα ναύαρχο Ποττιέ στην Κρήτη και είδε το σώμα της να αντιμετωπίζεται ως θέαμα. Εδώ, στην αυλή της, γίνεται εκείνη η πρωταγωνίστρια της ιστορίας της.

Ερμηνεύουν: **Μαρία Ανδρικοπούλου, Αντώνης Περαντωνάκης,
Αντώνης Τσικανδηλάκης, Ιάσωνας Χριστοδούλου**

«Όταν συγχωρίζομαι με τη δροφή τόσα χρόνια με
λάμβαν τα βίβλια κι οι δάσκαλοι για να χοριάσουν μια
χιμασμένη ψυχή και τη χιονταρίσιο μυαλό για δροφή με
λάισε ο Ζορμπάς σε χίλους μήνες, δύσκολα μπορώ να
βαδιάζω την ορμή και τη δλίψη μου.»

Το ταξίδι του Καζαντζάκη στη ζωή και στη λογοτεχνία σηματοδεύτηκε από διαφορετικούς σταθμούς, που επηρέασαν και διαμόρφωσαν σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό την κοσμοθεωρία του. Σύντροφοι πιστοί, στους οποίους διαρκώς επέστρεφε και με τους οποίους τολμηρά αναμετρίονταν, όπως ο Δάντης, ο Σαίξπηρ ή ο Όμηρος· οδηγοί στη ζωή που αποτέλεσαν έμπνευση για το έργο του, ο Βούδας και ο Άγιος Φραγκίσκος· φιλόσοφοι της εποχής του που τάραξαν τη σκέψη και την αντίληψη του για τη ζωή, όπως ο Νίτσε και ο Μπερξόν· ξεχωριστά από όλους τους άλλους, μπροστάρης, δράκος-φύλακας, ο Ζορμπάς.

Ερμηνεύουν: Χριστίνα Αντωνοπούλου, Μάνος Κοκκινίδης,
Κωνσταντίνος Παπαματθαϊάκης, Αργυρώ Σμαραγδάκη,
Εβίτα Τσακαλάκη

«Έκαμα, έκαμα, έκαμα δη ζωή μου και πάχι χίμα
έκαμα· άνθρωποι σαν εμένα έπρεπε να βούνε χίλια
χρόνια. Καληνύχτα!»

Ο Ζορμπάς μετά τον Καζαντζάκη απέκτησε έναν άλλο βίο και πολιτεία. Μίλησε σε όλες τις γλώσσες του κόσμου, ταξίδεψε σε χώρες μακρινές, που ούτε ο Γιώργης Ζορμπάς ούτε ο Νίκος Καζαντζάκης είχαν ποτέ φανταστεί ότι θα πήγαιναν, ντύθηκε με ρούχα παρδαλά, χόρεψε άγνωστους χορούς· έγινε ακόμη και χώρος εστίασης, όπου άνθρωποι γεμίζουν την κοιλιά τους τροφή και κρασί. Ο Ζορμπάς έγινε τόπος για διακοπές και ξεκούραση, όπου πολλά μικρά Ζορμπαδάκια φωνάζουν και πλατσουρίζουν. Zorba the Greek ή μήπως Zorba the freak? Όπως και να 'χει θαρρούμε πως Ζορμπάς και αφεντικό θα χαμογελούσαν με ευχαρίστηση!

Ερμηνεύουν: Ερμηνευτές και ερμηνεύτριες
από το σύνολο των σταθμών 2 ως 6

Συναυλίες

Μιχάλης & Παντελής Καλογεράκης
Σαβίνα Γιαννάτου & Primavera en Salonico
Μαρία Ανδρικοπούλου & Σπύρος Σουλαδάκης
Γιώργης Μανωλάκης - Couleur Locale Trio & friends

Όταν μπαίνεις σ' έναν όμορφο κήπο

Μιχάλης & Παντελής
Καλογεράκης

Παρασκευή 31.07 | 22.30 | Μυρτιά

Χώρος Στάθμευσης Μυρτιάς

Συναυλία

Είσοδος με εισιτήριο

Στη θηλυκή πλευρά της Μεσογείου

Σαβίνα Γιαννάτου &
Primavera en Salonico

Σάββατο 01.08 | 22.30 | Μυρτιά

Χώρος Στάθμευσης Μυρτιάς

Συναυλία

Είσοδος με εισιτήριο

Τα Καλογεράκια ύστερα από μια σεζόν γεμάτη συναυλίες και διαδοχικές sold out εμφανίσεις, καταφθάνουν στη Μυρτιά με μια μουσική παράσταση εμπνευσμένη από τον λόγο του Νίκου Καζαντζάκη.

Στο επίκεντρο βρίσκονται οι επιστολές που ο συγγραφέας αντάλλαξε με την σύζυγό του Ελένη Καζαντζάκη από το 1924 έως το 1947 και η αλληλογραφία του με τους Γιάννη Αγγελάκη και Θράσο Καστανάκη, μέσα από τις οποίες αποκαλύπτεται η αγάπη του για τη ζωή, τη δημιουργία, τη φιλία, τη φύση.

«Ο θεός με το μαύρο κρανός πησιάζει και βιάζομαι
να σώσω όλη την ψυχή μου»

Δίπλα στα κείμενα του Καζαντζάκη ακούγονται ποιήματα και τραγούδια του Μιχάλη Γκανά, του Ζακ Πρεβέρ, του Δημήτρη Περοδασκαλάκη και άλλων δημιουργών, συνθέτοντας έναν διάλογο ανάμεσα στη λογοτεχνία και τη μουσική. Με την ιδιαίτερη σκηνική τους παρουσία, τα Καλογεράκια και η μπάντα τους παρουσιάζουν μια μουσική πρόταση γεμάτη χιούμορ και ευαισθησία, που αντλεί έμπνευση από το πνεύμα του Νίκου Καζαντζάκη και υμνεί την αγάπη, τον έρωτα, την απώλεια και τη δύναμη του λόγου να παρηγορεί, να ενώνει τους ανθρώπους και να μετριάξει την μελαγχολία.

Συντελεστές:

Μιχάλης Καλογεράκης | μουσική σύνθεση-κιθάρα-ερμηνεία

Παντελής Καλογεράκης | ερμηνεία

Θανάσης Τσακιράκης | τύμπανα

Στράτος Γκρίντζαλης | μπουζούκι και μαντολίνο

Λάμπρος Παπανικολάου | μπάσο

Η Σαβίνα Γιαννάτου και οι Primavera en Salonico παρουσιάζουν ένα μουσικό ψηφιδωτό εστιασμένο στη Γυναίκα, όπως αυτή εμφανίζεται στις μουσικές παραδόσεις της Μεσογείου.

Το μουσικό πρόγραμμα περιλαμβάνει μία ειδική επιλογή από το σύνολο της δισκογραφίας της Σαβίνας Γιαννάτου και των Primavera en Salonico συνθέτοντας μία μουσική αφήγηση αφιερωμένη στην κοινωνική ταυτότητα των γυναικών, την καθημερινότητα και τις ιστορίες τους, όπως αυτές αποτυπώνονται σε τραγούδια από την Ελλάδα, την Κύπρο, την Τουρκία, την Αλβανία, τον Λίβανο, την Ισπανία, την Κορσική, τη Σαρδηνία, τη Νότια Ιταλία και τη Βόρεια Αφρική.

Ερμηνεύοντας σε διαφορετικές γλώσσες και διαλέκτους η αφοπλιστική φωνή της Σαβίνας Γιαννάτου εμβαθύνει στις μουσικές αποχρώσεις κάθε γλωσσικού ιδιώματος ενώ οι Primavera en Salonico αξιοποιούν στο έπακρο τον ιδιосуγκρασιακό ήχο τους, διερευνώντας τα όρια της μουσικής τους μέσα από τον συνδυασμό των ήχων της Ανατολής και της Δύσης, του σύγχρονου και του παραδοσιακού αλλά και του ελεύθερου αυτοσχεδιασμού.

Συντελεστές:

Σαβίνα Γιαννάτου | φωνή

Primavera en Salonico:

Κώστας Βόμβολος | κανονάκι, ακορντεόν

Γιάννης Αλεξανδρής | ούτι, ταμπουράς

Χάρης Λαμπράκης | ντέϋ

Κυριάκος Γκουβέντας | βιολί

Δημήτρης Τίγκας | κοντραμπάσο

Dine Doneff | κρουστά, waterphone

Στην αυλή της Σαντέζας

Μαρία Ανδρικοπούλου
Σπύρος Σουλαδάκης

Κυριακή 02.08 | 20.00 | Μυρτιά

Πάρκο Ανεμογιάννη

Συναυλία

Είσοδος με εισιτήριο

Στις σελίδες του *Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά* ο Νίκος Καζαντζάκης παρουσιάζει τη Μαντάμ Ορτάνς ως μια γυναίκα που έφερε μαζί της στην Κρήτη έναν ολόκληρο κόσμο: εκείνον του ευρωπαϊκού καμπαρέ του τέλους του 19ου αιώνα. Εμπνευσμένη από την μυθιστορηματική αλλά και την πραγματική Αδελίνα Γκιτάρ η συναυλία επιχειρεί να φωτίσει κάτι ευρύτερο από μια προσωπική ιστορία: τη διασταύρωση δύο διαφορετικών πολιτισμικών παραδόσεων στη Μεσόγειο στην αυγή του 20ού αιώνα και στον μεσοπόλεμο. Η mezzo soprano Μαρία Ανδρικοπούλου, με τη συνοδεία του πιανίστα Σπύρου Σουλαδάκη, παρουσιάζει ένα πρόγραμμα που συνδέει τις γαλλικές mélodies των Fauré, Poulenc και Satie με τα ελληνικά τραγούδια της δεκαετίας του 1930 του Κώστα Γιαννίδη και άλλων σημαντικών συνθετών της εποχής.

Οι δύο μουσικές παραδόσεις συνομιλούν μέσα από κοινές θεματικές, όπως ο έρωτας και η νοσταλγία, αλλά και μέσα από τη σχέση τους με το καμπαρέ και το μουσικό θέατρο, αναδεικνύοντας τις πολιτισμικές ανταλλαγές που χαρακτήρισαν την Ευρώπη του Μεσοπολέμου.

Μέσα από αυτό το μουσικό ταξίδι, το κοινό έχει την ευκαιρία να ανακαλύψει πώς δύο διαφορετικοί μουσικοί κόσμοι αποτύπωσαν τις ίδιες αγωνίες και ευαισθησίες μιας εποχής. Είναι η εποχή που ο Νίκος Καζαντζάκης επέλεξε ως σκηνικό για τον *Βίο και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά*, η εποχή η οποία έπλασε το μυθιστόρημα που έμελλε να ταξιδέψει σε όλο τον κόσμο.

Συντελεστές:

Μαρία Ανδρικοπούλου | τραγούδι, mezzo soprano
Σπύρος Σουλαδάκης | πιάνο

Μια σύγχρονη ανάγνωση της κρητικής μουσικής

Γιώργης Μανωλάκης -
Couleur Locale Trio & friends

Κυριακή 02.08 | 22.00 | Μυρτιά

Χώρος Στάθμευσης Μυρτιάς

Συναυλία

Είσοδος με εισιτήριο

Ένα σχήμα που επαναπροσδιορίζει δημιουργικά τη σχέση ανάμεσα στην κρητική μουσική παράδοση και τον σύγχρονο αυτοσχεδιασμό.

Ο δεξιτέχνης λαουτίστας και τραγουδιστής από την Κρήτη, Γιώργης Μανωλάκης, ο οποίος με τα πετάλια του μετατρέπει τα λαούτα του σε ένα ολόκληρο ηχητικό σύμπαν συμπράττει με τον Δημήτρη Κλωνή στα τύμπανα και τον Δημήτρη Τσεκούρα στο κοντραμπάσο.

Το τρίο κινείται σε συνθέσεις του Μανωλάκη, αντλώντας παράλληλα έμπνευση από την κρητική μουσική παράδοση. Με αφητηρία αυτό το ρεπερτόριο, οι τρεις μουσικοί δημιουργούν μια δυναμική παλέτα ρυθμών και ηχοχρωμάτων χωρίς όρια και σύνορα στο διονυσιακό πνεύμα του Ζορμπά.

Ο Γιώργης Μανωλάκης από το Ηράκλειο Κρήτης μεγάλωσε μέσα σε μια μουσική οικογένεια και από τα οκτώ του χρόνια μαθήτευσε δίπλα στον πατέρα του, Κώστα Μανωλάκη, δεξιτέχνη στη λύρα και το λαούτο. Η πρώτη του σημαντική δημόσια παρουσία έγινε με τους Χαϊνήδες, ανοίγοντας τον δρόμο για συναυλίες στην Ελλάδα και το εξωτερικό, ενώ η συνεργασία του με τον Ross Daly συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Το 2009 κυκλοφόρησε την πρώτη προσωπική δισκογραφική του δουλειά, επιβεβαιώνοντας τη θέση του ως ένας από τους κορυφαίους δημιουργούς της σύγχρονης κρητικής μουσικής σκηνής. Στην σκηνή θα συμπράξουν μαζί τους οι κορυφαίοι Νίκος Σιδηροκαστρίτης στα τύμπανα και Ζαχάρης Σπιριδάκης στην κρητική λύρα.

Συντελεστές:

Γιώργης Μανωλάκης | λαούτο-φωνή

Couleur Locale Trio & friends:

Δημήτρης Κλωνής | τύμπανα

Δημήτρης Τσεκούρας | κοντραμπάσο

Νίκος Σιδηροκαστρίτης | τύμπανα

Ζαχάρης Σπιριδάκης | κρητική λύρα

ZORMΠΑΣ: Λόγια και Εικόνες

Περιοδική έκθεση βασισμένη στο graphic novel *ZORMΠΑΣ πράσινη πέτρα ωραιότητα* του Solούρ

Διάρκεια έκθεσης: 31/07 – 31/10 2026

Παρασκευή 31.07 | 18.30 | Μυρτιά

Εγκαίνια έκθεσης
Πολυχώρος Μουσείου
«Κλεοπάτρα Πρίφτη»

«Πώς ν' αναμετρηθείς με αυτόν τον Δράκο» γράφει ο Καζαντζάκης για τον Ζορμπά. Πώς ν' αναμετρηθείς με δυο δράκους σήμερα, τον Νίκο Καζαντζάκη και τον Ζορμπά, χρησιμοποιώντας μάλιστα τη γλώσσα των κόμικς για ν' αποδώσεις εκ νέου το εμβληματικό και πολυμεταφρασμένο μυθιστόρημα *Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά*;

Ζωή, Έρωτας, Θεός, Θάνατος αλλά και Διόνυσος, Βούδας, Νίτσε, Μπρεζόν, Σαίξπηρ, Δάντης, Ροντέν... Ο Solούρ στο graphic novel *ZORMΠΑΣ - πράσινη πέτρα ωραιότητα* [εκδόσεις Διόπτρα 2023] δεν κάνει μια απλή μεταφορά αλλά επιχειρεί να επαναφηγηθεί τα επεισόδια του συγκεκριμένου μυθιστορήματος. Επεμβαίνει στη ροή, αναδιατάσσει τις εμβόλιμες ιστορίες του βιβλίου, ενώ ταυτόχρονα προσπαθεί ν' αποφύγει τα ισχυρά στερεότυπα του κινηματογραφικού Ζορμπά. Ακολουθώντας έτσι το πνεύμα του καζαντζακικού κειμένου, προτείνει μια νέα αφήγηση λόγου και εικόνας, ένα νέο ταξίδι, φιλοσοφικό, γκροτέσκο, τραγικό, στον σύγχρονο αναγνώστη.

Η έκθεση πραγματοποιείται στο πλαίσιο του Φεστιβάλ και περιλαμβάνει ενότητες και σχέδια από το graphic novel, όπως και πληροφορίες για την κατασκευή του. Ακόμα στις αίθουσες εκτίθενται πρωτότυπες σελίδες με μολύβι αλλά και το σενάριο και τα storyboards του έργου τα οποία την ημέρα των εγκαίνιων ο δημιουργός θα παραχωρήσει και επίσημα στο Μουσείο Καζαντζάκη.

Ως συνέχεια του αφιερώματος και της έκθεσης του Μουσείου Καζαντζάκη, το graphic novel *ZORMΠΑΣ* του Solούρ σε συνεργασία με το φεστιβάλ ΛΕΑ (Λογοτεχνία Εν Αθήναις) θα ταξιδέψει στο Μεξικό, στην διεθνή έκθεση βιβλίου της Γουαδαλαχάρα.

Επιμέλεια: **Δρ Αντώνης Νικολόπουλος** (Solούρ)

Υλοποίηση: **Δρ Παρασκευή Βασιλειάδη, Χρυσόστομος Σπετσιδης, Γιάννης Μαυραντωνάκης**

Το Κυνήγι της πράσινης πέτρας

Παιχνίδι κρυμμένου θησαυρού

Σάββατο 01.08 | 18.30 | Μυρτιά
& Κυριακή 02.08 | 18.30 | Μυρτιά

Ελεύθερη συμμετοχή

Παιχνίδι κρυμμένου θησαυρού για παιδιά βασισμένο στο graphic novel *ZORMΠΑΣ - πράσινη πέτρα ωραιότητα* του Solούρ [Εκδόσεις Διόπτρα, 2023]. Στην αρχή και στο τέλος του μυθιστορήματος Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά, ο Νίκος Καζαντζάκης αναφέρεται σε ένα αινιγματικό περιστατικό: μια μέρα, έπειτα από χρόνια σιωπής, ο Ζορμπάς στέλνει ένα γράμμα στον συγγραφέα, προσκαλώντας τον να τον ακολουθήσει σε μια νέα περιπέτεια:

«Έυρον πράσινην πέτρην ωραιολάλην, εχδέ αμέσως, Ζορμπάς»

Παρακινούσε έτσι ο Ζορμπάς τον Καζαντζάκη να τα παρατήσει όλα και να πάει να δει κάτι μοναδικό για τη ζωή και τις αναζητήσεις του καθενός. Μα ο συγγραφέας δεν το τόλμισε και το είχε βάρος στη συνείδησή του σε όλη του τη ζωή. Αυτό το περιστατικό είναι και μία από τις αφορμές που ο Καζαντζάκης έγραψε το μυθιστόρημα. Αυτή η σκέψη ήταν και η αφορμή για να γίνει το graphic novel *ZORMΠΑΣ*. Με αφετηρία αυτή την ιστορία, το παιχνίδι «Το κυνήγι της πράσινης πέτρας» προσκαλεί τα παιδιά να αναζητήσουν τη δική τους «πράσινη πέτρα»: εκείνο που έχει πραγματική αξία για τον καθένα. Είναι η φιλία; Η αγάπη; Η περιπέτεια; Η γενναιοδωρία; Η απάντηση είναι διαφορετική για όλους. Χωρισμένα σε τέσσερις ομάδες τα παιδιά θα περιηγηθούν στα σοκάκια της Μυρτιάς, ακολουθώντας γρίφους και δοκιμασίες μέχρι να ανακαλύψουν τη δική τους «πράσινη πέτρα».

(Η εφαρμογή του πρώτου θησαυρού για την «πράσινη πέτρα» του Ζορμπά, έγινε το 2024 στα Λεύκαρη της Κύπρου στην 5η μαθητική λογοτεχνική διημερίδα σε συντονισμό του Solούρ και της Μιράντας Βατικιώτη.)

Σχεδιασμός: **Αντώνης Νικολόπουλος** (Solούρ)

Εφαρμογή: **Βαγγέλης Αντωνάκης - Αντώνης Νικολόπουλος**
Υλοποίηση: **Θεοδοσία Κυπράκη, Χάρης Μαυρουδή, Ζαχαρίας Πολυχρονάκης, Μαρία Σαββάκη**

* Οι λεπτομέρειες του παιχνιδιού θα παρουσιαστούν στους συμμετέχοντες πριν την έναρξη της δράσης.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Κανονικό εισιτήριο

31.07: 25,00€ | 01.08: 25,00€ | 02.08: 20,00€

All day pass για το τριήμερο 31.07 - 02.08: 50,00€

Μειωμένο εισιτήριο

(Ανεργοί με την επίδειξη ενεργού δελτίου ανεργίας,

Φοιτητές με την επίδειξη ενεργού φοιτητικού πάσου, Νέοι 13-23 ετών,

ΑμεΑ με την επίδειξη του αντίστοιχου πιστοποιητικού ή δελτίου)

31.07: 20,00€ | 01.08: 20,00€ | 02.08: 16,00€

All day pass για το τριήμερο 31.07 - 02.08: 40,00€

Ελεύθερη είσοδος

Παιδιά 0-12 ετών (το Φεστιβάλ δεν συνιστάται για παιδιά κάτω των 5 ετών)

Μόνιμοι κάτοικοι Μυρτιάς

**Σημεία
προπώλησης
εισιτηρίων**

Μουσείο Καζαντζάκη, Μυρτιά
Βιβλιοπωλείο Ελευθερουδάκης, Ηράκλειο
Public, Ηράκλειο

**Online
προπώληση
εισιτηρίων**

More.com
Public tickets

**Δωρεάν μετακίνηση
προς/από τη Μυρτιά**

Παρασκευή 31.07

18.00 | από τον σταθμό των Υπεραστικών ΚΤΕΛ

Ηρακλείου-Λασιθίου προς Μυρτιά

01.00 | από τη Μυρτιά προς ΚΤΕΛ Ηρακλείου

Σάββατο 01.08 & Κυριακή 02.08

19.00 | από τον σταθμό των Υπεραστικών ΚΤΕΛ

Ηρακλείου-Λασιθίου προς Μυρτιά

01.00 | από τη Μυρτιά προς ΚΤΕΛ Ηρακλείου

ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ανδρέας Ν. Μεταξάς | Πρόεδρος
Γεωργία Μηλάκη | Αντιπρόεδρος
Ευάγγελος Δερμιτζάκης | Γεν. Γραμματέας
Χάρης Τσακουντάκης | Ταμίας
Μανόλης Κοκοσάλης | Μέλος
Μαρίνα Δετοράκη | Μέλος
Μιχάλης Κρασάκης | Μέλος

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

Μαριλένα Μηλαθανάκη

ΕΠΙΜΕΛΗΤΡΙΑ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

Δρ Παρασκευή Βασιλειάδη

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Σωτηρία Δούνη

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΜΟΝΙΜΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Κλεάνθη Κριθίνου

ΑΡΧΕΙΟ-ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Βαγγέλης Αντωνάκης

ΠΟΛΥΧΩΡΟΣ - ΠΩΛΗΤΗΡΙΟ - ESHOP

Δήμητρα Οικονόμου

ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Ελευθερία Μητόσσαρη

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΖΟΡΜΠΑΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

Κωνσταντίνος Τσακινέλης

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Δρ Παρασκευή Βασιλειάδη

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Μαριλένα Μηλαθανάκη

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Γιώτα Αρχοντάκη
Κλεάνθη Κριθίνου

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ

Σωτηρία Δούνη
Μάνος Κοκκινίδης

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΡΩΘΗΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Γιώτα Αρχοντάκη
Παρασκευή Βασιλειάδη
Κλεάνθη Κριθίνου
Στέλλα Μαλλιάρακη

ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ

Slv Productions
Kyma sound

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Νικόλας Λεβεντάκης
Μάνος Βιδάκης
Μιχάλης Αλεξάκης

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ

Fasmaprisma

ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Mosquito A.&D.
Χρυσόστομος Σπετσιδης
Γιάννης Μαυραντωνάκης

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Άννα Αντωνάκη
Βαγγέλης Δερμιτζάκης
Γιάννης Κουκάκης
Έβελιν Κουκάκη
Θεοδοσία Κυπράκη
Χάρης Μαυρουδή
Εβελίνα Μπάκιντα
Βίβιαν Μπουτάη
Θεοχάρης Στεφανάκης
Ζαχαρίας Τσακουντάκης

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Γιάννης Ανυφαντάκης
Αλεξία Κουφοπούλου
Λούλα Μεταξά
Αμέρισσα Μπάστα
Φαίη Παπαϊωάννου
Φιλήμονας Πατσάκης
Ζαχαρίας Πολυχρονάκης
Μαρία Σαββάκη
Μαρία Τσακκαράκη

ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

Μυρτιά | Τ: 2810 741 689

Kazantzakis Museum

kazantzakismuseum

kazantzakismuseum

www.kazantzaki.gr

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ:

ΜΟΥΣΕΙΟ ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ
NIKOS KAZANTZAKIS MUSEUM

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
ACCREDITED MUSEUM
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
MINISTRY OF CULTURE AND SPORTS

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
REGION OF CRETE

ΔΗΜΟΣ
ΑΡΧΑΝΩΝ
ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ

ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ:

ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
MUNICIPALITY OF IRAKLION
ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΦΙΛΩΝ
ΝΙΚΟΥ
ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

dióptrα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΠΙΣΤΗΜΗ
ΝΟΥΤΙΑΣ

ΣΤΑΘΟΣ
ΦΙΛΩΝ
ΝΙΚΟΥ
ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

ΜΕΓΑΛΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ:

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΩΝ:

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

AEGEAN

ΧΟΡΗΓΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ:

© Global Group company

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ:

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

Metaxa
Hospitality
Group

ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ:

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ:

ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΔΑΚΗΣ

Χαλκιαδακης

ΕΣΔΑΚ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΠΙΣΤΗΜΗ
ΝΟΥΤΙΑΣ

ΜηχανΟργάνωση

GARDEN CENTER
ΣΤΕΛΙΟΣ ΣΤΕΛΙΑΣ

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
REGION OF CRETE

ΔΗΜΟΣ
ΑΡΧΑΝΩΝ
ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ

ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ:

ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
MUNICIPALITY OF IRAKLION
ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

